

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920010447
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6920010447.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Adriány Považanovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10. februára 2021, v trestnej veci obžalovaného I. J. za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a iné, o odvolaniach obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 10.12.2020, sp.zn. 17T/36/2020 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného I. J., nar. XX.XX.XXXX v O. D., trvalým pobytom O. D., I. XXXX/X, t.č. vo väzbe Z. a Z. J. J.

o d s u d z u j e

podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 2,5,8 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 1, 3 písm. e) Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Vo zvyšných častiach zostáva napadnutý rozsudok nezmenený.

II. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného I. J. z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 10.12.2020, sp.zn. 17T/36/2020 bol obžalovaný I. J. uznaný za vinného v bode 1) zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a v bode 2) z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

1) dňa 25.04.2020 v čase okolo 07.30 hod. v byte na ul. I. č. XXXX/X v O. D. prišiel do izby za otcom - poškodeným I. J., nar. XX.XX.XXXX a opýtal sa ho, či by mu nevedel požičať nejaké drobné, na čo mu poškodený uviedol, že by mu vedel dať 5,- Eur, obžalovaný však uviedol, že on by potreboval sumu 26,- Eur a keď mu poškodený povedal, že toľko peňazí mu nevie dať, začal po ňom kričať, búchal po kuchynskom dreze a poškodenému povedal „keď mi nedáš, tak ťa zabijem“, následne poškodený

obžalovanému odovzdal 26,- Eur a neskôr obžalovaný poškodenému povedal, že „za trest mi večer dáš aj auto, lebo ťa odnesieme do hory, rozsekáme ťa na kusy a zakopeme ťa“,

príčom uvedeného konania sa dopustil aj napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 13.03.2014, sp. zn. 4T/9/2014, právoplatným tým istým dňom, bol odsúdený za spáchanie zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák.

2) dňa 25.04.2020 v čase okolo 09.00 hod. v byte na sídlisku O. č. I v O. D. po tom, ako sa ho matka - poškodená X. J., nar. XX.XX.XXXX, opýtala, či vie naisto, že jeho priateľku pustia, obžalovaný buchol do stola a povedal „a pôjde so mnou otec a zoberiem mu aj auto, to auto mi máte darovať ako synovi, lebo vás pozabíjam, všetkých zabijem, ja som mafián“, neskôr sa poškodenej a poškodenému I. J. vyhrážal, že ich odnesie ho hory, tam ich rozseká a zahrabe, čím u oboch poškodených vzbudil dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky uskutoční.

Za to mu bol uložený podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 2, 5 Tr. zák., § 41 ods. 1, 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák., úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Zároveň mu bolo podľa § 73 ods. 2 písm. c), d) Tr. zák. uložené ochranné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolanie, ktoré odôvodnil jednak sám písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 14.12.2020, ako aj prostredníctvom svojho obhajcu písomnými podaniami doručenými okresnému súdu dňa 22.12.2020 a dňa 31.12.2020, a to proti výrokom o vine a o treste.

V prvom rade argumentoval tým, že trestný čin vydierania podľa § 189 Tr. zák. v skutočnosti nespáchal. Znalec vyhotovil nesprávny posudok a nechal ho dlhodobo trpieť vo väzbe s jeho schyzofornou poruchou. Ako každá choroba, aj táto jeho sa môže vrátiť, a to bez ohľadu na to, či požíje lieky, alebo nie, súčasne žiadal pribrať do konania nového znalca, keďže konajúci znalec bol zaujatý. Svedok poškodený bol vo veci osobne zaangažovaný, a preto je nedôveryhodný, pričom mu požičal peniaze dobrovoľne. Keďže vo veci pretrvali rozpory medzi vykonanými dôkazmi, mala byť aplikovaná zásada „in dubio pro reo“. Priznal však, že prečinu nebezpečného vyvrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. sa dopustil, ale až v byte svojej matky, a taktiež keď z neho odchádzal. Navyše svedkovia poškodení odmietli vypovedať pred kamerou účelovo, keďže si neboli istí, že by vypovedali pravdivo.

Ďalej poukázal na to, že okresný súd síce správne postupoval, keď pri ukladaní trestu použil § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. a trest mu mimoriadne znížil, avšak nie dostatočne, najmä ak nebol viazaný žiadnou dolnou hranicou, a to ani s ohľadom na § 38 ods. 5 Tr. zák. Taktiež súd prvého stupňa nesprávne ustálil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, nakoľko mu mali byť priznané poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. a), b), c), e), f), n) Tr. zák., t. j., že trestný čin spáchal v ospravedliteľnom silnom citovom rozsušení, keďže mal narodeniny, nemal dostatočné vedomosti o pandémie, pretože má len učňovské vzdelanie, dopustil sa ho v spojitosti s negatívnymi dôsledkami svojej duševnej choroby, spáchal ho pod tlakom odkázanosti a podriadenosti, nakoľko ho otec v aute cestou domov šikanoval, spáchal ho aj pod vplyvom hrozby a nátlaku, keď ho otec zároveň provokoval a hrozil mu trestným oznámením a napokon sám napomáhal pri objasňovaní svojej trestnej činnosti príslušným orgánom - L..

Okrem toho došlo v konaní k procesnej chybe, keď nebola rešpektovaná jeho dôstojnosť a jeho súkromie, a to pri obmedzení osobnej slobody, čo preukazuje kamerový záznam. Nebol na neho vydaný ani zatykač, napriek tomu došlo k jeho predvedeniu z bytu, v ktorom žil v prenájme, a to bez súhlasu oprávnenej osoby. Súčasne nedošlo k prejednaniu jeho trestnej veci spravodlivo a v primeranej lehote nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti, tak aby sa mohol vyjadriť k vykonaným dôkazom.

Prostredníctvom svojho obhajcu najprv poukázal na výrovkovú časť napadnutého rozsudku, z ktorej súhlasil len s uložením ochranného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia ústavnou formou, ktoré by však podstúpil aj dobrovoľne. Skutku v bode 1) sa nedopustil, keďže tento sa ani nestal, resp. nedosahoval intenzitu akéhokoľvek trestného činu, a už vôbec nie zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., navyše takáto právna kvalifikácia bola neodôvodnená a ničím nepodložená. Svedok poškodený, jeho otec, si celú vec vymyslel, pretože ho nemá rád a okrem jeho výpovede neexistuje

žiadny ďalší dôkaz. Ku skutku v bode 2) sa priznal, podrobne popísal jeho priebeh, čo potvrdila svojou výpoveďou i jeho matka. Hoci sa pri jeho spáchaní mal a mohol ovládať, je zrejmé, že jeho ovládacie schopnosti boli v tom čase vo výraznej miere znížené, a to bol dôvod, prečo došlo z jeho strany k takémuto konaniu, čo veľmi ľutoval.

Trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov bol neprimerane prísny prihliadajúc na jeho osobu, pretože je stále mladým človekom, ako aj na všetky okolnosti prípadu, najmä ak motívom jeho konania bola závislosť na návykových látkach. Z tejto sa chce liečiť a zmeniť svoj spôsob života, pričom na jeho nápravu postačuje miernejší trest.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby bol za skutok v bode 1) podľa § 285 písm. a) Tr. por. v celom rozsahu spod obžaloby oslobodený a aby mu bol za skutok v bode 2), pri uvedenej právnej kvalifikácii, uložený trest na dolnej hranici trestnej sadzby v trvaní 6 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie aj okresný prokurátor písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 16.12.2020, ktoré odôvodnil ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 29.12.2020, a to proti výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Poukázal na odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu, ktorý obžalovanému mimoriadne znížil uložený trest odňatia slobody z dôvodu aplikácie ust. § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák., prihliadajúc tiež na to, že mu uložil zároveň ochranné liečenie. Uloženie prísneho trestu, napriek zmenšenej príčetnosti obžalovaného v čase spáchania skutku, odôvodnil aj tým, že sa obžalovaný na úkor svojej matky obdobného zločinu vydierania dopustil už v minulosti. S aplikáciou zmierňujúceho zákonného ustanovenia pri ukladaní trestu okresným súdom sa však nestotožnil, keďže na takýto postup neboli splnené zákonné podmienky. Príčinou podstatného zníženia ovládacích schopností obžalovaného bola totiž jeho intoxikácia alkoholom a stimulanciami. Obžalovaný netrpí duševným ochorením v pravom slova zmysle, ktoré by podstatným spôsobom znížovalo jeho ovládacie schopnosti, prítomnosť schyzofornnej psychózy bola u neho vyvolaná závislosťou od pervitínu, ktorý užíva dlhodobo. O tejto skutočnosti mal obžalovaný vedomosť, v minulosti sa už podroboval ochrannej protitoxikomanickej liečbe, pričom ambulantnú formu jej výkonu dodržiaval len od februára 2019 do augusta 2019 a neskôr sa už napriek predvolaniam k ošetrojúcemu lekárovi nedostavil. Obžalovaný vedel, že je v jeho záujme zdržať sa užívania drog, napriek tomu ich po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody prakticky bezprostredne užil. Znalec konštatoval, že mnohoročné užívanie drog obžalovaným viedlo k zmenám v jeho mozgu, ktoré vyvolali psychotické ochorenie, ktoré môže na určitú dobu ustúpiť, avšak za predpokladu užívania liekov a abstinencie. Takýto postoj však u obžalovaného nemožno predpokladať, a je otáznou, či by výkon ďalšieho ochranného liečenia u neho naplnil svoj účel. V tomto smere je predovšetkým potrebné, aby sám zmenil svoj postoj a prístup. Vzhľadom na jeho správanie nemožno očakávať, že by bola ochrana spoločnosti dosiahnutá aj uložením trestu kratšieho trvania, i keď za súčasného uloženia ochranného liečenia. Berúc do úvahy jeho postoj by bolo dosiahnutie účelu ochranného liečenia podstatne sťažené, a preto je potrebné ochranu spoločnosti zabezpečiť uložením mimoriadne neznižujúceho trestu.

Ak by odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade predsa len existovali podmienky na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák., navrhol aj tak uložiť obžalovanému prísnejší trest odňatia slobody, než ako ho uložil súd prvého stupňa. Obžalovaný sa už v minulosti dopustil vydierania voči svojej matke, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 roky, okrem toho bol v minulosti odsúdený za spáchanie prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, pričom sa trestnej činnosti dopustil bezprostredne po vykonaní tohto trestu. Ani doteraz vykonané nepodmienečné tresty odňatia slobody obžalovaného od páchania ďalšej trestnej činnosti neodradili, navyiac ide o páchatela, ktorý spáchal opätovne zločin, v dôsledku čoho došlo k úprave dolnej hranice trestnej sadzby podľa § 38 ods. 5 Tr. zák.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd v konečnom dôsledku podstatne sprísnil výmeru nepodmienečného trestu odňatia slobody uloženého obžalovanému.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry zotrval na dôvodoch uvedených v písomnom odôvodnení odvolania okresného prokurátora. Uložený trest považoval za nezákonný, nakoľko neboli dôvody na jeho mimoriadne zníženie, a ak by aj odvolací súd tento dôvod neakceptoval, možno hodnotiť trest ako neprimeraný, keďže obžalovaný spáchal opätovný zločin. V konečnom dôsledku navrhol zrušiť

napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému uložiť trest odňatia slobody minimálne vo výmere 7 rokov. Odvolanie obžalovaného žiadali zamietnuť ako nedôvodné.

Naproti tomu obžalovaný a jeho obhajca na verejnom zasadnutí zotrvali na dôvodoch uvedených v písomnom odôvodnení odvolania a v konečnom dôsledku navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a obžalovaného za skutok v bode 1) spod obžaloby oslobodil a aby mu bol za skutok v bode 2) uložený primeraný trest v čo najnižšej výmere. Odvolanie okresného prokurátora žiadali zamietnuť ako nedôvodné.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolaní obžalovaného a okresného prokurátora zistil, že odvolania podali oprávnené osoby v zákonnej lehote, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému boli prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku o vine a o treste, proti ktorým odvolatelia podali odvolania, pričom dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané čiastočne dôvodne a odvolanie obžalovaného dôvodne podané nebolo.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že napadnutým rozsudkom bolo vo výroku o treste porušené ustanovenie Trestného zákona, a zároveň možno považovať uložený trest za neprimerane mierny. Z týchto dôvodov odvolací súd na základe odvolania okresného prokurátora podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci sám rozsudkom, a to tak ako je uvedené v jeho výrokovej časti. Súčasne odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Pokiaľ ide o otázku viny súd prvého stupňa, pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní o jeho vine v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým podstatným hľadiskám obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr. por., prejednávánemu prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič podstatné vyčítať. Stručne teda vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke viny obžalovaného a správne postupoval, keď ho v konečnom dôsledku uznal za vinného v bode 1) zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a v bode 2) z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák.. Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom na stranách č. 3 až 8, vrátane hodnotenia dôkazov na stranách č. 6 a 7, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Považoval však za potrebné reagovať v rámci odvolacieho konania aj na odvolacie námietky obžalovaného, ktoré však nie je možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórному rozhodnutiu vo výroku o vine v bodoch 1) a 2).

Obhajoba obžalovaného, pokiaľ ide o skutok v bode 1), sa javila ako účelová, vykonaná v snahe zbaviť sa trestnej zodpovednosti, resp. aspoň ju zmierniť, a to najmä z toho dôvodu, že išlo o závažnejší z trestných činov, ktoré mu boli kladené za vinu. Obžalovaného jednoznačne usvedčuje výpoveď jeho otca - svedka poškodeného I. J., o ktorého vierohodnosti nemal ani odvolací súd žiadne pochybnosti. Tento podal bezprostredne po spáchaní skutkov v bode 1) a 2) trestné oznámenie, priebeh skutkov podrobne popísal, vypovedal konzistentne a krajský súd nezistil žiadny relevantný dôvod, pre ktorý by mal až v takej miere vypovedať v neprospech obžalovaného. Tvrdenie o obžalovaného, že svedok poškodený mu chcel len uškodiť, nezodpovedá skutočnosti, veď práve svedok poškodený po neho prišiel svojim osobným motorovým vozidlom spoločne s jeho matkou, aby ho odviezli domov po vykonaní nepodmienečného trestu odňatia slobody v T., a taktiež mu chcel poskytnúť peňažnú hotovosť, i keď nie v požadovanej výške. Na tomto nemení nič ani čiastočná zmena svedeckej výpovede poškodenej X. J. na hlavnom pojednávaní, v ktorej sa už ako matka snažila konanie obžalovaného bagatelizovať s cieľom dosiahnuť pre neho zhovievavejšie konečné rozhodnutie, naviac táto nebola pri tomto skutku osobne prítomná a vedomosti o ňom mala odvodené len z vyjadrení obžalovaného a svedka poškodeného, pričom v prípravnom konaní potvrdila, že svedok poškodený jej popísal priebeh skutku v bode 1/ tak, ako bol ustálený.

Veľmi dôležitým bolo pri hodnotení dôkazov zobrať do úvahy aj závery znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie, z ktorého, okrem iného, vyplýva, že obžalovaný bol v čase skutku intoxikovaný alkoholom a stimulanciami, čo viedlo k zníženiu jeho ovládacích schopností, navyše bola u neho zistená závislosť od pervitínu a z tohto dôvodu mu bolo navrhnuté aj uloženie ochranného liečenia. Nemožno opomenúť ani to, že obžalovaný sa do rozporu s Trestným zákonom nedostal prvýkrát, keďže bol doposiaľ súdom už dvakrát trestaný pre úmyselnú trestnú činnosť, z toho v jednom prípade za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., kde poškodenou bola taktiež jeho matka X. J., od ktorej požadoval peňažnú hotovosť. Je teda zrejmé, že obžalovaný, ktorý po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody evidentne nemal žiadne prostriedky, a zároveň ani vlastné osobné motorové vozidlo, aby mohol absolvovať cestu za jeho priateľkou, vyriešil vzniknutú situáciu tak, že spáchal skutky v bodoch 1) a 2) kladené mu za vinu.

Odvolací súd dodáva, že ku skutku v bode 2), ktorého právna kvalifikácia ako prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. je podstatne miernejšia, sa obžalovaný v konaní pred súdom v podstate priznal a z jeho spáchania je súčasne usvedčovaný výpoveďami obidvoch svojich rodičov - priamych svedkov I. J. a X. J., pričom ich výpovede sa ohľadne priebehu tohto skutku v podstatných častiach zhodujú a jednoznačne preukazujú, že obžalovaný spáchal tento skutok, tak ako bol zistený a ustálený vo výroku napadnutého rozsudku prvostupňovým súdom.

Po komplexnom zhodnotení dôkaznej situácie možno konštatovať, že pri skutku v bode 1/ nebolo namieste aplikovať zásadu v pochybnostiach v prospech obžalovaného, tak, ako sa toho domáhal.

Preskúmavajúc zákonnosť výroku o treste dospel krajský súd k inému záveru ako okresný súd, pričom sa stotožnil v podstatnom rozsahu s argumentáciou okresného prokurátora uvedenou v odvolaní s tým, že bolo namieste uložiť obžalovanému prísnejší trest. Prvostupňový súd síce postupoval správne, keď obžalovanému mimoriadne znížil trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, avšak nesprávne použil ust. § 39 ods. 2 písm. c) Tr.zák., hoci obžalovaný spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti. Zo znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie vyplýva, že rozpoznávacie schopnosti obžalovaného boli v čase skutku zachované, ale v dôsledku kombinovanej intoxikácie došlo k podstatnému zníženiu jeho ovládacích schopností. Dôležitou však bola skutočnosť, že si obžalovaný takýto stav privodil sám, a to dobrovoľne a úmyselne, hoci dobre vedel, aké účinky u neho môže vyvolať použitie psychoaktívnych látok, vrátane ich kombinácie, a z tohto dôvodu nebolo možné aplikovať uvedené zákonné ustanovenie. Navyše predtým uložené ochranné liečenie dôsledne nedodržiaval a v poslednej fáze sa už k ošetrovateľovi ani nedostavil. Z tohto dôvodu mu nebolo možné priznať ani poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. c) Tr. zák., t.j., že trestný čin spáchal v spojitosti s negatívnymi dôsledkami svojej choroby. Na druhej strane však nemožno vôbec neprihliadnuť na jeho zmenšenú príčetnosť, i keď sa do takého stavu dostal vlastným konaním a zavinením, hoci v menšej miere. Nemožno opomenúť ani to, že vzhľadom na takýto duševný stav obžalovaného, mu bolo zároveň uložené ochranné opatrenie, a to ochranné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou, ktoré taktiež slúži na ochranu spoločnosti pred trestnými činmi alebo činmi inak trestnými.

Obžalovanému nepoľahčovala žiadna okolnosť, priťažovali mu dve okolnosti, a to, že spáchal viac trestných činov, a že už bol za trestný čin odsúdený (ust. § 37 písm. h/, m/ Tr. zák.) prihliadajúc na trestný rozkaz Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 20.02.2020, sp.zn. 4T/8/2020, právoplatný tým istým dňom, ktorým mu bol, okrem iného, uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a ktorý dňa 23.04.2020 vykonal, teda pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností bol 0 : 2. V danom prípade však nebolo namieste použiť ust. § 38 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého by sa mala zvyšovať dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu, pretože táto hranica sa zvyšovala o 1/2-icu podľa ust. § 38 ods. 5, 8 Tr. zák., nakoľko mu bol ukladaný trest aj za opätovné spáchanie zločinu, prihliadajúc na rozsudok uvedený vo výrokovvej časti v bode 1/. Zároveň zobrať do úvahy, okrem pomeru, aj mieru závažnosti ustálených priťažujúcich okolností podľa ust. § 38 ods. 2 Tr. zák., ktoré boli pomerne významné, a to v jeho neprospech.

Obžalovanému nebola v súlade so zákonom priznaná ani jedna zo šiestich poľahčujúcich okolností podľa ust. § 36 písm. a), b), c), e), f), n) Tr. zák., ako sa toho domáhal. Ak sa aj obžalovaný nachádzal v stave silného citového rozrušenia, jeho vznik si zapríčinil sám, v dôsledku aplikácie návykových látok

a nemožno ho považovať za ospravedlniteľný. Zároveň mal dostatok vedomostí a skúseností, berúc do úvahy aj jeho vek a predchádzajúce odsúdenia, na to, aby mohol posúdiť závažnosť svojho konania. Nepriznanie poľahčujúcej okolnosti podľa ust. § 36 písm. c) Tr. zák. bolo odôvodnené vyššie. Taktiež nebol a ani nekonal pod tlakom odkázanosti alebo podriadenosti, keďže takýto vzťah medzi ním a rodičmi - poškodenými neexistoval, otec na neho nevyvíjal ani žiadny výrazný nátlak, ani mu nijakým takýmto spôsobom nehrozil. Pokiaľ možno jeho osobné pomery považovať v určitej miere za tiesnivé, takýto stav si spôsobil v prevažnej miere sám svojím konaním a spôsobom života, ktorý viedol. Neprináležalo mu ani priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., keďže svojím aktívnym prístupom, ani inak nenapomáhal pri objasňovaní svojej trestnej činnosti žiadnemu z príslušných orgánov.

Keďže trest bol obžalovanému zároveň ukladaný za dva úmyselné trestné činy spáchané dvomi skutkami, z ktorých jeden bol zločinom, bolo nutné aplikovať súčasne ust. § 41 ods. 2 Tr. zák. (okresný súd nesprávne uviedol aj ust. § 41 ods. 1 Tr. zák.), v dôsledku ktorého sa zvyšuje horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody najprísnejšieho trestného činu o 1/3-inu. Aj keď bola pôvodná trestná sadzba podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. v rozpätí 4 roky až 10 rokov, po aplikácii uvedených zákonných ustanovení došlo k jej zvýšeniu, a táto v konečnom dôsledku predstavovala rozpätie od 7 rokov do 13 rokov a 4 mesiacov.

Uloženie trestu odňatia slobody, čo aj na dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby, by však bolo pre obžalovaného neprimerane prísne, preto bolo potrebné aplikovať zmiernovacie ust. § 39 ods. 1,3 písm. e) Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu, vzhľadom na okolnosti prípadu. V neprospech obžalovaného síce vyznievalo, že sa obidvoch trestných činov dopustil len dva dni po vykonaní posledného nepodmienečného trestu odňatia slobody, na druhej strane však možno v jeho prospech hodnotiť v určitej miere jeho psychický stav, konkrétne podstatné zníženie jeho ovládacích schopností, ale predovšetkým to, že voči poškodeným sa dopustil len verbálnych útokov, nepoužil voči nim žiadne fyzické násilie, nespôsobil im žiadne zranenia a od poškodeného požadoval vydanie relatívne nízkej peňažnej sumy. Uloženie úhrnného trestu odňatia slobody odvolacím súdom vo výmere 5 rokov bolo z týchto dôvodov primerané, v danom prípade možno totiž zabezpečiť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, najmä za súčasného uloženia ochranného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia ústavnou formou, nakoľko obžalovaný sa obidvoch trestných činov dopustil po aplikácii psychoaktívnych látok.

Keďže obžalovaný bol v posledných 10-ich rokoch pred spáchaním trestných činov vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, odvolací súd ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Jedine uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, za súčasného uloženia ochranného opatrenia, zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, pričom takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1,4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov, ale aj zásadám ukladaniam ochranných opatrení uvedených v ust. § 35 Tr. zák.

Zákonnosť a odôvodnenosť výroku o uložení ochranného opatrenia však krajský súd nepreskúmal, pretože tento nebol napadnutý odvolaním žiadnej procesnej strany, teda vo zvyšných častiach (vo výrokoch o vine a ochrannom opatrení) zostal napadnutý rozsudok nezmenený.

Krajský súd ako súd odvolací po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov o vine a treste z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovaného, ktoré nepovažoval za dôvodné a o odvolaní okresného prokurátora, považujúc ho za čiastočne dôvodné, rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.